

les personlige Grunde fra den daværende Kultusministers Side over for de paagældende Forpagtere, særlig over for Forpagteren paa Nordruplund, idet det blev gjort gældende, at da hans Familie ikke havde tjent Penge, men maatte inderes jaa Penge til ved denne Gaard, burde der gives Familien Vejlighed til ved en lav Forpagtningsafgift at indvinde dette Beløb. Paa den Maade tror jeg ikke, at Statskassen skal opfatte disse Forpagtningsforhold. At Statskassen for to Menneskealdrer siden, i 1825, har erhvervet disse Gaarde for et den Gang maatte ikke jaa lille, men efter de nuværende Forhold overordentlig ringe Beløb, begrunder ikke, at Statskassen ikke skal have den Indtægt af disse Ejendomme, som den kan jaa, og allermindst, at den skal betragte de Forpagtere, der en Gang ere komne der, og deres Familier og Efterkommere efter dem som et Slags Stamhusbesiddere til disse Gaarde. Jeg gad vide, om en Mand, hvis Bedstefader i Thyerne havde købt en Ejendom for lige jaa mange Hundreder, som den nu er Tusinder værd, derfor vilde anse sig forpligtet eller besejlet til at bortforpagte sin Ejendom i Forhold til den Indløbspris, der var givet for Gaarden for 70 Aar siden. Det tror jeg sandelig ikke. Han vilde naturligvis jaa: Gaarden er jaa meget værd, og det er min Gaard, en vel erhvervet Ejendom. Og de Gudsejere, der have jaaet deres Gaarde, ja deres Grevestaber forærede af Konger — skulde de maatte lade deres Forpagtere sidde uden Afgifter? Det tror jeg ikke, de ere tilbøjelige til. Nej, disse Betragtninger om, hvad der er givet for Gaardene for 70 Aar siden, kan man holde helt udenfor. Naar der nu spørges, hvorvidt Staten har Raad til at jaa store Beløb paa disse Gaardes Istandjættelse, vil det jaa, at hvad her foreslaas, er omtrent 2 Aars Forpagtningsafgift af disse Gaarde, hvilket Beløb rent ud ofres, uden at vi jaa noget som helst derfor. Forpagtningsafgifterne ere nedsatte ved de sidste Forpagtningskontrakter, der eftergives bethdelige Beløb deraf hvert Aar, og samtidig dermed bygge vi det ene Aar efter det andet, thi det er ikke første Gang, der er Tale derom; for nogle jaa Aar siden forelaa det samme Spørgsmaal. Der er blevet anvendt bethdelige Beløb paa Istandjættelse af disse Gaarde. Dette Spørgsmaal foreligger uafslædig, saaledes at vi bygge hele vor Forpagtningsafgift op, og Staten jaaar omtrent intet af disse Gaarde. Derfor er det, at det Spørgsmaal maa rejse sig, om vi ikke skulle jaa at jaa ud af de Gaarde, hvad vi kunne, men det kunne vi ikke, dersom vi, hver Gang de skulle bort-

forpagtes, indskrænke os til at jaa til den hidtilværende Forpagter: Hvor meget vil du nu jaa for Gaarden? Han jaaer naturligvis: Nu vil jeg have den 5,000 Kr. billigere end hidtil, og jeg tror ikke, at nogen vil jaa mere, og jaa jaaer man: Jaa skal du jaa den. Man burde jaa: Jeg vil dog jaa, om ikke andre ville jaa mere; det er dog den Maade, hvorpaa Staten maa behandle sine Indtægtstilber. Sætte vi 33,300 Kr. paa disse Gaarde, ville de ganske sikkert blive forbedrede jaa meget, og Forpagterne ville gennem de forbedrede Bygninger jaa en saadan Forøgelse i deres Indtægter, at de meget godt kunne forrente og afdrage Beløbet med 6 pCt. Det er derfor, vi foreslaa det.

Jeg kommer nu til Spørgsmaalet om en ny Bygning for Katedralskolen i Odense. Der er jeg i det ejendommelige Tilfælde at komme til at tale paa Flertallets Begne, ikke fordi jeg har noget Mandat fra Flertallet til at optræde for det, men fordi jeg er den, der, efter at den ærede Ordfører, som i dette Punkt er Ordfører for Mindretallet, har udtalt sig, først kommer til at tale om denne Sag. Jeg skal derfor, uden at fordybe mig i Sagen, ganske i Almindelighed jaa, at den Forbring, her stilles, forekommer mig at være besteden, besteden i Sammenligning med, hvad Kultusministeriet har foreslaangt paa andre Omraader, og besteden særlig i Sammenligning med, hvad den meget omtalte Katedralskole i Aalborg i sin Tid har kostet — jeg taler slet ikke om den provisoriske Side af Sagen, men om den rent pekuniære. Den kostede omtrent det dobbelte, og selv om der kommer Montering osv. til, vil det dog langt fra løbe op til, hvad Aalborg Katedralskole har kostet. Nu stiges det, at Katedralskolen i Odense maa kunne udvides enten ved Tilbygning af en Sidesøj eller ved Paabygning af en ny Stage. I bægge Tilfælde, eller hvorledes man end vil ombygge den gamle Skole, maatte man for det første standje Undervisningen i et helt Aar — det vilde ikke være muligt i Odense at jaae Lokaler til Skolen i det Aar, Ombygningen stod paa, og for det andet vilde der ikke derved fremkomme noget tilfredsstillende Resultat; thi den gamle Katedralskole, som er mig personlig meget vel bekendt, har i mange Aar været forældet i sin Indretning og for indskrænket i sine Lokaler, og de Indretninger, der nu kræves, navnlig med Varmeledning og Ventilation, lade sig vanskelig anbringe paa tilfredsstillende Maade i jaadanne gamle Bygninger. Hertil kommer, at der vil være en særdeles god Anvendelse for denne Byg-